

[Statsministeren.]
om medvirken til gennemførelse af stabiliseringspolitikken, som var indeholdt i denne fælleserklæring.

Regeringen har for sit vedkommende opfyldt de forudsætninger, der var nævnt i erklæringen, ved at præcisere sit standpunkt over for og indlede parallelle forhandlinger med de offentligt ansatte, forhandlinger, som foreløbig har ført til en aftale om ændret dyrtidsregulering. Denne aftale er tilstillet det private arbejdsmarkeds parter til orientering. Derfor afventer vi resultatet af de frie forhandlinger mellem parterne, og vi har på den lige anførte baggrund lov at afvente disse resultater i den forventning, at forhandlingerne mellem parterne foregår med henblik på at opnå et forlig, som er i overensstemmelse med de løfter, der blev givet i fællesudtalelsen.

Regeringens linje har derfor til stadighed også været at undgå alt, der kunne tolkes som indgreb i disse forhandlinger, og regeringens holdning i spørgsmålet om prisloven er domineret af dette ønske.

I det oplæg, vi kom til erhvervslivet og arbejdsmarkedets parter med, var også en bebudelse af en effektiv prislovgivning, og som et første skridt fik regeringen med øjeblikkelig virkning gennemført et stramt prisstop. Regeringen går ud fra, at der her i tinget er enighed om, at dette prisstop kun kan være af begrænset varighed. Regeringen forventer også, at der er enighed om nødvendigheden af, at der ved dets ophævelse gennemføres en effektiv prislovgivning, som kan hindre, at der udløses en prisstigningsbølge som umiddelbar følge af prisstoppets ophævelse, og som kan sikre, at den tilsigtede stabilitet i videst muligt omfang bliver en realitet også på lidt længere sigt.

Det forudsætter, at prisloven kommer til at indeholde en række detaljerede bestemmelser, ikke alene bestemmelser om monopoltilsynets beføjelser og opgaver, men bl. a. også retningslinjer for, hvordan forskellige omkostningselementer, herunder også lønnen, kan inddrages i priserne.

Jeg skal om et øjeblik vende tilbage til problemerne omkring lønomkostningerne.

Forinden vil jeg imidlertid gerne slå fast, at på alle andre punkter har regeringen i sit

notat til 21 mands udvalget detaljeret redegjort for principper og synspunkter vedrørende den kommende prislov. Det er hensigten at give monopoltilsynet bemyndigelse til at overvåge pris- og avanceudviklingen, således at tilsynet generelt får mulighed for at følge og eventuelt gribe ind over for udviklingen i priser og avancer og til at indberette om forhold, der virker hæmmende på konkurrencen, herunder også lovfæstede forhold. Monopoltilsynet vil få hjemmel til, hvor særlige forhold gør det påkrævet, at fastsætte højeste priser eller avancer. For tjeneste- og transportydelser vil det blive foreslået, at monopoltilsynet kan gribe ind over for urimelige prisforhøjelser ved at foreskrive højeste priser eller ved at fastsætte midlertidige prisstop. Det vil dernæst blive foreslået, at der for priser, takster og honorarer, der fastsættes eller godkendes af stat og kommune, skal indhentes en udtalelse fra monopoltilsynet, forinden forhøjelser iværksættes. Endvidere er det hensigten, at også de priser, der omfattes af hjemmemarkedsordningen for landbrugsvarer, bliver omfattet af kalkulationsreglerne og derved ligestillet med det øvrige erhvervsliv.

Hovedbestemmelsen i den nye prislov vil i øvrigt blive en i princippet for alle varer gældende fælles kalkulationsregel, hvori det fastsættes, i hvilket omfang de enkelte virksomheder selv vil kunne indregne omkostningsstigninger i deres priser. Omkostningsstigninger hidrørende fra højere indkøbspriser for færdigvarer, råvarer og hjælpestoffer vil, ligesom det er tilfældet under prisstoppet, kunne indregnes i priserne.

Herudover agtes det tilladt at indregne prisstigninger for emballage samt for service- og transportydelser. Også stigninger i offentlige takster og afgifter må kunne indregnes i priserne. Øgede afskrivninger på nyinvesteringer må kunne indregnes i priserne inden for de skattemæssigt tilladte rammer. Fald i priser på færdigvarer og råvarer m. v. samt nedsættelse i offentlige takster og afgifter må give sig udslag i hertil svarende prisnedsættelser.

Det vil blive foreslået, at monopoltilsynet får hjemmel til at give generelle dispensationer fra kalkulationsreglerne og individuelle dispensationer i tilfælde, hvor kalkulationsreglerne måtte føre til et urimeligt resultat.